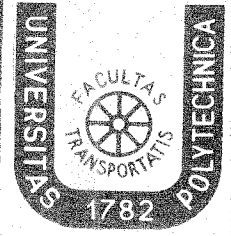

újság

KÖZHIR

BUDAPEST

4

A KÖZLEKEDÉSMÉRNÖKI KAR KISZ SZERVEZETÉNEK LAPJA

XXII. félév 1986.03.06

FRÉDY. AZ ÖTÖDIE

Évfordulót ünnepelhetünk. A Kari Hét ötödik évfordulóját. Az utóbbi évekre visszatekintve nem volt olyan rendezvény, amelynek pompája vetekedhetett volna a mostanival. Az ebédlő színvonalas, szemet gyönyörködtető díszítése elhomályosította a nézők tekintetét. Egyesek ezt a sürnek tulajdonították, ám tévedtek. A rendezőket illeti a dícséret. Valahol itt kezdődik a Kari Hét. A színvonalas propaganda-hadjáratral is sikerült színesebbé tenni ezt a néhány napot.

Mint mindig, szerkesztőségünk most is vállaltára fogta az új Főkörmányost:

—Hogy érzed magad?

—Fantasztikusan jól. Így még sohasem éreztem magam.

—Talán valamit rólad. Hogyan született a Frédy név?

—Nehéz kérdés volt a becenév. A Kari Hét előtti napokra már sürgetővé vált a megoldás. A szakgyűlést is összehívtuk. Végül bevallottam, hogy otthon Frédi voltam. Így lett ez a nevem.

—Hogyan lettél hajós?

—Éppen Bulgáriában voltam építőtáborban, mikor megérkezett haza az értesítés, hogy felvettek. Felhívtak Pestre. Édesapám ment fel helyettem. Egészen zavarba jött, mikor nekiszegesték a kérdést: Fedélzetis vagy gépész lesz a fia?

Ő úgy gondolta, hogy szereti látni az ember, merre megy. Ezen kívül kint van a friss levegőn, ezért a fedélzetist mondta be.

Így lettem fedélzetis.

—Miért éppen te lettél a hajósok jelöltje?

—A szakgyűlés döntött így.

—A szakállad mennyire játszott közre?

—A közvélemény a hajóst a tengerhez, kikötőkhez, iváshoz köti. Lehet, hogy a szakállt is hozzárendeli például egy hajóskapitányhoz.

/Levente:Perire az ivás nem jellemző. Rettenően szeretik az emberek a szakon./ Rengeteg

jó buliból kimaradnék, így nekem is muszály néha alkoholisádnom. Ez nem jelenti azt, hogy a hajósok mindig isznak.

—Mennyi ideje dolgoztok a műsoraitokon?

—Február tíz körül kezdtük. A videót talán valamivel hamarabb is.

—Honnan jött ez az öt ember ötlet?

—Ez spontánul született, ám nem akartuk a Frédi és Béni történetéhez kötni.

— Szerinted melyik volt a legjobb produkció?

—Nem voltam itt, de szerintem a koncert próba szarta a legnagyobb sikert.

—A többiek produkciói közül melyiket tartod a legtöbbször?

—Nagyon tetszett Pici színpadi műsora. A színpadi előadásban az a rossz, hogy a szereplők ki vannak téve a közönség hangulatának. Sokszor kell próbálni és utólag nem lehet korrigálni, összeválni.

A Tomi Sztár csapatja már nem volt olyan lelkes, mint tavaly, de mepróbálták valami újat adni.

Tetszett Mociék lelkesedése. Tapasztalatlanul, de bátran és határtalan lelkesedéssel belevágtak. Belőlük még lesz valami.

—Említetted, hogy rossz színpadra vinni a produkciót, ti mégis minden vetélkedőn tesztek be színpadi művet. Ha nem főműsorba, akkor pluszként.

—A pluszokat azért tesszük be, hogy emelje a műsorunk színvonalát, és a hangulatot. Ezekben kevés emberrel dolgozunk, jól kidolgozunk, és begyakoroljuk a mozzanatokat. Ha nem lenne ilyen rossz a Landler stúdió technikája, akkor minden produkció jobban sikerült volna.

—A kortes beszédedben azt mondtad, hogy: „Néha magamat is meg kell győznöm.” Hogy van ez?

—Mást szoktam meg, más volt az értékrendem középiskolában, Tapolcán. Némi változtatásra volt szükségem. Ez a mostani sokkal közelebb áll az élethez.

Felkészüléskor néha elengedték volna magukat a fiúk, én visszafogtam. Így alakult ki ez amit láttatok.

—Ti hajósok tömörebben vagytok. Es mennyire segítette?

—Szerencsés volt. Ez a hét közel állt a hajós mentalitáshoz. 10-12 hónapos hajóút, bejártság után kialakult egy emberi viszony, egy összetartás. A közelebből is ki akarnak minket dobni. Hogy megcáfoljuk a vádakát, össze kell tartanunk.

Kialakult egy mag, ami szerves és irányít. Igényt tartunk a pestiekre is. Szükség van arra, hogy együtt legyünk, hogy összeráskódjunk.

— Ti nem egészen hazai pályán versenyeztek. Ez érezte hatását?

— Szinte minden nap találtunk kifogásolni valót. Úgy éreztük, kicsit elfogultak velünk szemben.

— A kirekedtség jó?

-- Ezt még nem próbáltam.

— Show óta nagy a megjelenési arányotok. Ez minek köszönhető?

— Az akkoriak összefogtak, hogy megmutassák: léteznek és ők is valakik. Azóta is összetartunk. Mindig volt jó ötletünk és minden évben sikerült hozzátenni valamit.

-- Kari Napok. Melyiken változtatnál?

-- Csütörtökön a zsűri nem állt a helyzet magaslatán. Elveszett a gazdája a dolgoknak. Jobban fel kellett volna készíteni a zsűrit. A propaganda hadjárat elég nagy volumenű produkció, és úgy érzem ezt sem értékelték megfelelően.

— Mennyire szándékozol főköormányozni, befolyásolni a Kar életét?

— Maximálisan szeretnék eleget tenni a főköormányosi kötelezettségeimnek, Pátertől is kaptam már tanácsot.

— Milyen volt a Főköormányosjelöltek közötti viszony?

-- Nekem szimpatikus mindhárom jelölt. Viszonyunk kicsit protokolláris jellegű volt. Kellott, hogy a héten minden tábor dolgozzon és jól érezze magát. Szükséges egy ember a csapat élére, aki összefogja, vezeti őket. Ezt minden jelölt teljesítette is.

— Te fogtad össze a csapatot?

-- Megpróbáltam. Voltak alvezérek is. Kialakult egy magam köré csoportosultak.

— Valami jó sztorit a szervezéssel kapcsolatban. Erikát hogyan szereztétek?

-- Ha már az Erikát említettétek.

Vagy húsz színésszel is próbálkoztunk, de mindenkinek előadása volt ebben az időben. Nem tudtuk, hogy 10 utánra is lehet halasztani a bemutatást.

El akartuk hívni Markost. Az apja, Alfonsó a Schönereoz mellett lakik. Kicsit kellemetlen volt odaállni, hogy a fiát akarjuk.

Csengengetés után kiszól egy hang: Ki az?

Elbátortalanodtunk. Kilépett a fiatalabb Markos, és megszólal: 3 véreb vár a szobában arra, hogy gyilkoljon.

Felfedtük kilétünket, mire letolt. Miért nem telefonon kerestük? Előző napokban két gyilkosság is volt széküzt.

Végül rátaláltunk Erikára. Haveri alapon jött. Rendkívül kedves, aranyos lány, ill. művésznő. Csak azt kepta, amit láttatok. Az ered-

ményről értesítjük. Elég utasos a férje. A legjobb kaskadőr M.o.-on. Erika nagyon hússéges.

-- Testőre is volt.

— Igen. A 15 éves mostoha fia.

— A kislányt hogyan szereztétek?

— A Slipen már táncolt nekünk. Görög származású lány. A szülők jól ismerik a társaságot. Két lányuk van. Néha kimegyünk hozzájuk. Egyszer birkapörkölttel vártak. A kislány imád szerepelni. Jó volt plusznak. Ragasszkodó, édes kislány. Szaklány.

— A kánkánról valamit.

— Főcél: Minél jobban, színvonalasabban szerepelni, szórakoztatni a közönséget. Ezért próbáltunk valamit pluszban rátenni ezzel is. Egész délután próbáltuk.

— Eltűnt a főköormányotok. Mit szóltok ehhez?

-- Nem tudunk semmit róla. Kicsit rosszul esett.

— Hogyan fogsz ma ünnepelni?

— Vissza megyek a híveim közé. A csapat volt az erősségem.

— Jövőre elvállalnád-e a jelölésedet?

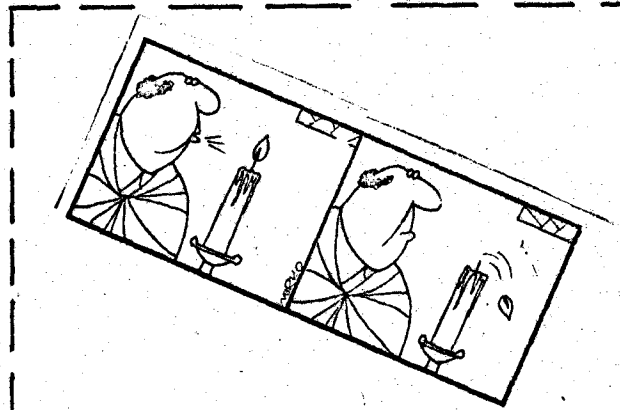
— Jebben szeretném a fiataloknak átadni.

Vigyék tovább és élesszék az összetartást, a közönséget.

-- Esetleg valami panaszod, ha van.

— Nagyon rossz volt az információ áramlás. Főleg mi a Münnichben nagyon kevésről tudtunk. Mindig lemaradunk valamiről. A KözHír az egyetlen tájékoztatási eszköz itt a Karon. Már gondoltam, hogy belépek. Beszélgettünk is erről Janival. Sajnos ez eddig nem jött össze. Ez a pénteki szerkesztés nekem rossz. Minden hétfőgén hazajárok. Édesapámnak infarktusa volt. Van egy kis szőlőnk. Ezen szoktam dolgozni.

-KÖZHÍR-

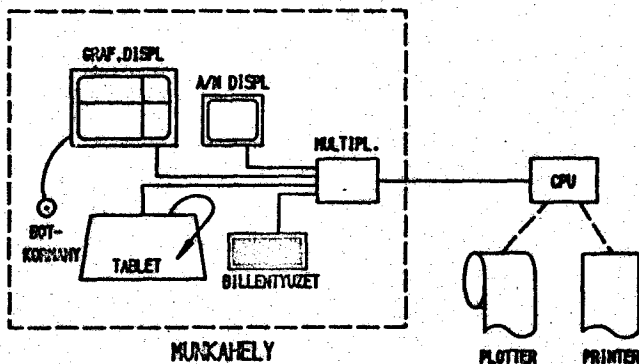

SZAKMAI OLDAL

KONSTRUKTŐR COMPUTER

Az iparilag fejlett országokban mindennaposá vált a számítógép használata a tervezéstől a gyártásig. Hazánkban is egyre nagyobb erőfeszítéseket tesznek bevezetésére. A számítógéppel segített gyártás (CAM) területén a Hajógyárban már vannak tapasztalatok, a számítógéppel segített tervezés (CAD) még elég gyermekcipőben jár. Az Ikarus tavaly év elején kezdte meg egy műszaki tervezési rendszer (MTR) bevezetését, amely komplett CAD CAM rendszer.

Az MTR egy munkahely orientált rendszer. A munkahely grafikus képernyőből, alfanumerikus képernyőből, billentyűzetből, digitalizáló tabletből és botkormányból áll. Ezeket egy Timesharing minicomputerhez lehet csatlakoztatni, amely több munkahelyet tud kiszolgálni. Ábránk egy szokásos elrendezést mutat.

Az MTR rendszer egy főprogramból és számos segédprogramból áll, melyekkel pl. az utasítás szintaxis és a tablet, vezérelhető. A főprogramot a felhasználó a munkahelyen kezeli utasítások és koordináták beadásával. Az utasítások általában a menü rendszeren kerülnek betáplálásra. A koordinátákat a tablettel és a grafikus képernyőre a szálkereszt megfelelő beállításával adhatók be. A szálkereszt mozgására a botkormány szolgál. Természetesen a billentyűzetről is vihetők be utasítások és adatok. Az adatok egy strukturális adatállományban tárolódnak, melyet kiegészíteni és editálni is lehet. Egyidejűleg megjelenik a grafikus képernyőn ennek az adatállománynak a képszerű ábrázolása, mely a változtatással egyidőben a változtatásnak megfelelő állapotba kerül.

Lehetőség van két- és háromdimenziós ábrázolásra. (2D, 3D)

A 2D rajzoló lehetőségei:

- vonalak előállítás és editálása (négyféle vonalvastagság, folytonos, szaggatott, pontvonal, stb.)
- szövegek előállítás és editálása
- elemek és elemcsoportok kezelése (tárolás, visszatöltés, eltolás, forgatás, stb.)
- rétegtechnika (1024 réteg, minden funkciót más-más rétegen tárol, és ezt egymásra téve rajzolja ki)
- rajzkezelés (rajzlapválasztás, méretarány)
- szerkesztési segédháló használata
- kiemelés, nagyítás, kicsinyítés
- méretezés és sraffozás
- parametrikus méretezés (mechanizmusok mozgásainak ábrázolása)

A 3D modellező lehetőségei:

- hasáb, forgástest, csőidom, általános keresztmetszetű „cső”, szoborfelület
- test, hég, drótváz
- összeállítási rajzok, darabjegyzékek
- megjelenítés (takart vonalak, axonometrikus és perspektív ábrázolás, felület árnyékolás)
- 3D méretek (térgogat, felszín, súlypont számítás)

Térbeli ábrák rajzoltatásához az ábrázoló geometriából ismert példák kiinduló ábráihoz hasonlókat kell 2D-ben megrajzolni megfelelő szabályok szerint. A modellező program elkészíti a térbeli ábrát, kiválasztja a látható és takart vonalakat, és a megadott koordinátarendszerben megrajzolja a teste(ke)t.

Ez a rendszer alkalmas mérnöki számítások - pl. vázdeformációk - megjelenítésére, NC esztergagépek közvetlen vezérlésére, rajzok nagy-tömegű tárolására, gyors előhívására, kirajzoltatására,

A legnagyobb problémát az jelenti, hogyan lehet megtalálni az MTR helyét a jelenlegi dokumentációs rendszerben vagy mellett. Mivel az országban ez az első ilyen próbálkozás, nem támaszkodhatunk mások tapasztalataira. Az igazi áttörést az jelentené, ha teljesén áttérnénk a műszaki dokumentációk számítógépes tervezésére és feldolgozására. Ennek azonban még sem az anyagi, sem a személyi feltételei nem adóttak.

Szűcs Sándor

Hogy tetszett a

KARI HÉT?

☐ - Jobb volt mint az eddigiek. Jobb volt a hangulat, a szervezés. Nagyon tetszett az Aranykerék, a koncert és a szindarabok.

Ami nem tetszett, az, hogy a közönség néha nagyon buta volt. Nem sokat adtak egymásra. Nem nagyon figyelték, nem hallgatták meg egymás műsorait. Lehet, hogy ez a túlzott lelkesedésnek köszönhető, lehet, hogy túl vérre megy már. És sokak szerint a zsűri túlságosan elfogult volt a hajósokkal szemben.

☐ - Legjobban a közös programok, versenyek tetszettek, amik az ebédlőben voltak. Nagy show volt az egész. Nekem nagyon tetszett az Aranykerék, bár még új is volt számomra. Ilyen dolgokat még nem nagyon láttam, és most részt is vettem benne. Csúcs volt.

A jelöltekről? Én elsős vagyok, de néha untam az elsősök műsorát. Talán nem kellett volna még indítani jelöltet. Vagy konzultálni kellett volna az idősebbekkel.

☐ - Én jobbat vártam. Ahogy előtte mondták, hogy milyen szokott lenni, nem erre számítottam. Nem volt olyan szellemes. A hajósok produkciói jók voltak, de a többiek nem készültek fel annyira.

☐ - Voltam a Vegyiparin még középiskolás koromban, szerintem az ötözr jobb volt. Ez csak egy nagy szesztúra lett.

☐ - Az Aranykerékben voltak jó ötletek, csak vontatott volt az egész. És a kezdés is késői szerintem. Négy órakor már lehetne kezdeni, akkorra már magukhoz térnek az emberek.

☐ - Sokkal több jó programot lehetne csinálni. Mi nem kapcsolódtunk be a szervezésbe, magunknak köszönhetjük, hogy ilyen lett, és elég szűk kör volt aki szervezte, és a jelöltek köré csoportosult.

☐ - Nekünk rajzhatunk volt, keveset voltam itt. Az Aranykerék nagyon vontatott volt, sokan dumáltak közben, nem figyeltek oda. Nem volt eléggé pergő. A koncert-próba azért nem tetszett, mert ugyan jó volt a hangulat, de zeneileg gyengék voltak a produkciók. Sokan voltak, akik csak felmentek és ugráltak.

☐ - Kurrrvajó volt! Csak rövid. Nagyon tetszett a sportszerű küzdelem, csak a zsűri tűnt néha elfogultnak.

☐ - A harmadik évfolyam impotenciája egy kissé zavaró volt. Az volt a legjobb, hogy az elsősök egész komolyan álltak hozzá. Igaz, tavaly is. Nem úgy mint mi annak idején.

☐ - Nem tetszett. Nem sokat láttam, de az a kevés nem tetszett. Már három órakor be lehetett zárni a Drönköt!

Az Aranykerék szerintem sablonos volt. Nem tudnak újat hozni.

Régebben az volt, hogy minden szak kapott egy napot, amikor csináltunk programot. Például a teánó helyén létesítettünk egy autóverseny pályát, ahol mindenki játszhatott, ez állandó program volt, ezen kívül meghívtunk autóversenyzőket, hoztak ide versenyautókat, versenymotort, mindenki beleülhetett, megnézhet. Teljesen ingyen, vagy nagyon olcsón eljöttek ide, baráti alapon, és mindenkit érdekelt, szóval jó volt.

Lehet, hogy az a baj, hogy mindent a KISZ csinált, és ez a hét elég hosszú, és mindenben nem tudnak újat hozni, meg nem is jut el mindenki abba a táborba, ahol esetleg megkérdezik, mi lenne jó. És jó lenne, ha a főkörmányos és a tábora jobban bennelene a szervezésben. Mert egy főkörmányos csak benne volt már egyszer, csak tudja, mi volt jó.

☐ - Most már harmadik éve látom ugyanazt, lehet, hogy ebből adódik, hogy unalmasnak találtam. És a rendezvények színvonala is nagyon lesüllyedt szerintem. Itt volt például az Aranykerék. Már harmadszor látom ugyanazt. Vannak ugyan új ötletek, de ráférne már /ugyanúgy mint a Kari Hétre is/ egy nagy frissítés.

Alapvetően kellene változtatni. Nem egy-egy új ötletet bedobni, mert az kevés. Lehet, hogy ez csak az én véleményem, és hogy sokan nagyon élvezik, de így előbb-utóbb mindenki megunja. A hajósok koncertje nagyon tetszett. Azaz nem csak az övék, az az egész nagyon jó volt, de nem elég, hogy egy új dolog legyen. Alapvetően kellene újítani.

És még valami, ami nem tetszett. Amikor Show lett a főkörmányos, volt aki megfogja az embereket. Pedig ő akkor elsős volt. Most pedig esetleg ugyanazok az emberek, akik már harmadikosok, csinálták a balhét. Ők üvöltöttek, időtlenkedtek, pedig arra semmi szükség nem volt. Nem tudom, hogy ez mit jelent, mit mutat, de semmiképpen sem jó. De ez nem idevaló. Valami olyan kellene, amivel meg lehet fogni az embereket. Mert az elsősöknek mindig érdekes. Nem tudom eldönteni, hogy ez az egész azért tűnik kicsit fárasztónak, mert már harmadéves vagyok, vagy tényleg ellaposodott a dolog.

-és

TALLÓZGATÓ

Ezúttal a Társadalmi Szemle 1986/1 számát forgatjuk. A folyóiratban számos érdekes cikk van: A nagyvárasi vízlépcső építése mellett 10 oldalnyi érvt felsoroló igen jelentős írást ill. egy genfi "csúcsbeszámolót" említék még. Számomra legtöbb újat egy nemzettudatról szóló cikk jelentette, különösen ennek is nemzetiségi problémákkal foglalkozó része. Talán mások számára sem érdektelen olvasni az MSZMP folyóiratában erről szóló írást.

NEMZETTUDATRÓL

NEMZETISÉGEKRŐL

NAPJAINKBAN

A 20. század második fele, utolsó harmada nem szűkülökdi megjeletésekben az emberi nem számára. E megjeletések egyike: a nemzeti tudatnak nemhogi lankadó, hanem - különböző módon és különböző motívumoktól indítatott - hatványozódó erejű megnyilvánulása csaknem az egész földön.

A nemzeti tudat fejlődése hazánkban sem volt egyenesvonalú és ellentmondásmentes a háború utáni évtizedekben. A nacionalizmussal való szembefordulás s nemzetpusztító hatásának mély elvi és erkölcsi alapokon nyugvó elítélése - esetenként nálunk is - egy általános felvilágosult humanizmus vagy egy mégoly tiszteletre méltó, de elvont internacionalizmus szemzögéből történt. Ennél súlyosabban esett latba, hogi a nacionalizmus kritikája - kivált a fordulat éve, 1948-1949 után, az éleződő hidegháborús légkörben - mindinkább egysíkúvá, differenciátlanná vált. Mindegyfelől nálunk is hozzájárulhatott a nemzeti mozzanatok iránti fogékonyág tompulásához. Másfelől viszont az ellenhatás jelentkezett: a jelzett körülmények - más történelmi és politikai tényezőkkel együtt - éppen a nemzettudat abszolútizálásához: a nemzetköziséggel való szembeállításához, az internacionalista értékek kétségbe vonásához vezettek. Olyan nacionalista megnyilvánulásokhoz, szovjet- és kommunistaellenes jelenségekhez, amelyeknek az 1956. évi ellenforradalmi időszakban voltunk tanúi. Kétségkívül helyes volt "A burzsoá nacionalizmusról és

a szocialista hazafiságról" szóló pártállásfoglalás, amikor 1959-ben a nacionalizmusban jelölte meg a fő veszélyt a hazai nemzettudatra. A világ Keleten is, Nyugaton is nagy lépéseket tesz, látszott tenni a nemzetállami kereteken túllépő gazdasági és politikai integráció (KGST, Közös Piac) irányában. Hazánkban a gazdasági növekedés alapján az élet-színvonal folyamatosan érzékelhető emelkedése, a belső áruforgalom szélesedése, az elszátságével után az országhatárok megnyílása egyre többek számára tette megcélózhatóvá, elérhetővé különböző tartós fogyasztási javak megszerzését, a külföldre utazást. Mindezt javította a társadalom politikai közérzetét, oldotta a nacionalizmus gúrcseit. A nemzettudat problematikájáról szóló újabb pártállásfoglalás 1974-ben "A szocialista hazafiság és a proletár internacionalizmus időszzerű kérdése" címen született meg. A megváltozott körülményeknek megfelelően, indokoltan, nem tartotta fenn a nacionalizmust fő veszélynek minősítő tételt, hanem egyenlő súllyal mutatott rá mind a nacionalizmusban, mind a nemzeti közösségben rejlő veszélyekre.

A párt két állásfoglalása (1959 és 1974) közötti fejlődési szakasz újdonságát, változottságát a magyar nemzettudat szempontjából egy olyan mozzanat fokozatos előtérbe nyomulása is szemlélteti, amelyről az eddigiekben nem esett szó: a határainkon túl, jelesen a szomszédos szocialista országokban élő magyarság, a magyar nemzeti kisebbségek problémájáé. A kérdés Trianon, ill. a második világháború vége és a párizsi békeszerződés (1947) óta létezett, de egy ideig - több oknál fogva - a hazai nemzettudat perifériáján maradt. Egyrészt az elmélet és a propaganda - a klasszikus marxista felfogás alapján - a nemzeti elnyomást a kapitalista elnyomás sajátos formájának, kettős tökéz kizsákmányolási helyzetnek tekintette. Ennek megfelelően úgy vélte, hogi a kapitalista kizsákmányoló rend felszámolása, a szocialista átalakulás önmagában, mintegy automatikusan megoldja a nemzeti - nemzetiségi kérdést is a Duna-tájon. Sajátlagosan nemzetiségi sérelmek ritkábban adódtak. Romániában Petru Groza pozitív gesztusai, a kolozsvári magyar egyetem felállításása, az - időközben megszüntetett - Magyar Autonóm Tartomány létesítése a Székelyföldön, egy demokratikus nemzetiségi politika perspektívájával kecsegtetett. És másfelől: az 1956-os magyar nacionalizmusnak a Szovjetunióhoz való viszony és nem a trianoni (párizsi) határok

kérdése volt a magva.

Az 1956-ot közvetlenül követő években sem tolódtott el egyelőre a hazai nemzettudatnak ez irányú koordinátája, holott a határokon túl élő magyarság helyzetében es idő tájt negatív monszantok tűntek fel, a nacionalizmus új hulláma bontakozott ki, amiben az 1956 nyomán aktivizálódott magyar kisebbségi nacionalizmusnak is volt bizonyos szerepe. Ily módon, az 1956-os magyarországi események tanulságaként is, táguló tér nyílt - kevésbé a lenini nemzetiségpolitikai elvek szellemében, mint inkább régi történelmi receptek jegyében - az "államnemzet" eszmájének a kisebbségek, a magyar nemzeti kisebbség rovására. Az itthoni visszhang váratott magára a hatvanas évek első felében. Úgyiszlán szó sem esett szomszédainkról, még az egyes szomszédainknál mindégyre divatosabb nacionalista eszmeszerű történetértelmezésekről sem. Mindez majd csak egy évtizeddel később 1973-ban, akkor, amikor a magyar nemzettudat alakulása, más tényezők hatására is, újabb fejlődési szakaszába lépett. Az 1970-es évek változásai, kedvezőtlen nemzetközi politikai és gazdasági fejleményei nem kívánatos irányban gyakoroltak a nemzettudat alakulására a szocialista országokban. A belső problémák halmozódása mozgásba hozta azt a - korábbi történelmi időszakokból jól ismert - kompenzációs mechanizmust, amely a gazdasági hiányokért társadalmi-politikai fogvatékokért a nemzeti tudat szférájában keresett, illetve kínált kárpótlást és vélte megtalálni az ellenszert, a társadalmi kötőanyagot. Most jött el igazán a divatja, sőt néhol már-már kötelező, hivatalos érvénye olyan romantikus történelmi mítoszoknak, amelyek évezredek messzeségbe vetített "ősnepek" és "nemzetállamok" - olykor egyenesen független és centralizált államosság - és a jelen nemzeti-politikai állapotok között folyamatos és töretlen összefüggést konstruáltak.

A "történelmi jog" igazolásának a történelmi valóságtól mind jobban elrugaszzkodó heve egyre meghökentőbb térképraizolásokra csábított. A nacionalizmus elleni eszmei harc sajátos modellje került alkalmazásra: haró a kisebbség nacionalizmusa ellen (amelynek egyre több életmegtámasztását sorolják ebbe a rovatba), engedmény, mozgástér a többségi nemzet nacionalizmusának.

S az "államnemzet", többségi nemzet tudatának túlbujánzásai nem korlátozódnak persze a történelem, az irodalom, az ideológia, az "elmélet" területére, hanem kiterjednek a

nemzetiségi kisebbségek kezelésének gyakorlatára.

Minderről a viták nagyrészt a háttérben, a kulisszák mögött - legális nyilvánosságot, csak ritkán kapva - folynak, morajlanak. Am a vessély megint csak az, hogy esenközben onnan is, de innen is többek gondolkodásában, tudatában elszikkad a lényeg. A távolabbi és közelebbi múlt időszerűségét nem vesztett tanulsága az, hogy az ilyenfajta marakodás történelmileg senová sem vezet, legfőképpen a nemzeti konfliktusok reménytelen, tompít-hatásosan kiélesedéséhez, a pozitív lehetőségek értelmetlen elszalasztásához, a szocialista közösség gyengültségéhez.

Tárgyilagosan állapíthatjuk meg tehát, hogy abban az időszakban, amikor egyes szomszédos országokban a nacionalizmus új hullámverései váltak érzékelhetővé, hazánkban éppen ellenkező irányú, pozitív fejlődési folyamat bontakozott ki. Ezt a megítélést megerősítették a magyarországi nemzetiségi szövetségek 1983. évi kongresszusai is, külön méltányolva, hogy a magyar kormányzat nemcsak a népszámlálásokkor magukat valamely nemzetiséghez tartozónak vallókat (1980:84 ezer), hanem - az anyanyelv ismeretén kívül, a közös származás, szokások és hagyományok tudatára is kiterjedő széles körű felmérés alapján - a fenti számnak több mint háromszorosát (263 ezer személyt sorol azok közé hazánkban, akiknek speciális gondoskodást igénylő, sajátos nemzetiségi szükségleteik vannak).

Amikor magyar részről joggal hangsúlyozzuk, hogy a lenini nemzetiségi politika elvi jelleget és nem lehet a viszonyosságnak vagy a nemzetiségek számarányának függvénye, egyúttal nem tekinthetünk el azoktól a nagyságrendi különbségektől, amelyeket a magyarországi nemzetiségekhez képest a szomszédos országokban élő magyar nemzeti kisebbségek számadatai mutatnak. Romániában /az 1977. évi hivatalos adatok szerint / 1 millió 670 ezer, Csehszlovákiában /az 1980-i hivatalos statisztika szerint/ 620 ezer, Jugoszláviában /1981/ 420 ezer, a Szovjetunió területén /1979/ 170 ezer, összesen tehát 2 millió 880 ezer volt azoknak a személyeknek a száma, akik a népszámlálásokkor magyarnak vallották magukat. Ehhez járul történelmi-kulturális és földrajzi-települési helyzetük lényeges különbsége. A magyar nemzeti kisebbségeket a tisztán magyar népességi területekből is jócskán kanyarító trianoni határok művi úton hozták létre. A magyarországi nemzetiségek viszont évszázadokkal ezelőtt települtek be mai lakóhelyeikre, a anyanyem-

teiknek csak később kibontakozott nemzeti fejlődésétől nemcsak földrajzilag, hanem társadalmilag is távolmaradtak.

Igy azután tudatukban az anyanemzetből való származás halványabb mozzanatként van jelen, mint a magyarországi nemzeti közösségből való származás eleven élménye: „tudatuk nem nemzettudat, hanem olyan nemzeti tudat, amelyben nem a valaha kibocsátó anyanemzethez, hanem az azóta tartó hosszú együttélésben domináns szerepet játszó magyarsághoz

fűződő viszony a meghatározó elem; hasájuknak ezt az országot tartják, ahol szülőföldjük van, ahol generációk hosszú során át élnek, s nem azt, ahonnan őseik valaha idezsármaztak." A határainkon kívül szakadt magyarság viszont „egy történelmileg kialakult, töretlenül létező, világosan és pontosan meghatározható modern nemzet része". Az előbbi helyzet kétségkívül egyszerűbbé, az utóbbi pedig bonyolultabbá teszi a nemzeti politikai lenni alkalmazását.

IDŐ VAN ?

Volt, aki élvezte, volt aki kifejezetten unalmasnak találta a múlt csütörtöki ARANYKERÉK vetélkedőt. Én egyik vélemény mellett sem kívánok állást foglalni, csupán az Aranykerék-hajtsza körüli bonyodalmakat szeretném tisztázni, részben a kíváncsiak kielégítésére, részben a következő vetélkedők szervezőinek okulására.

A rendezőtől megtudtam, hogy az eredeti elképzelés szerint a kerék nyomára a következő módon juthattunk volna: a rejtvényben megadott rendszámú 99-es buszon két II. éves srác utazott. Miután ellenőri karszalaggal felszerelve ékecs orosz nyelven a jegyeket kértük tőlük, ők elmondták volna a további teendőket. Nevezetesen: meg kellett számolni, hogy az Erzsébet-híd két pillére közt hány lámpaoszlop áll, s ezt a számot harsány hangon közölni a Tereferé presszó vendégeivel. Itt további információkat kaphattunk volna, amelyek a kollégium 128-as szobájába vezettek, ahol az Aranykereket őrizték.

A számításba azonban hiba csúszott, mert az ominózus buszt aznap este műszaki hiba miatt kivonták a forgalomból. Ezzel kezdetét vette a káosz. Néhány csapat hamarosan megtalálta a garázsban veszteglő kocsit, de innen továbblépni nem tudtak, mert semmilyen üzenet vagy jel nem várta őket. Erre sokan feladták, s visszatértek a koleszba. Ők jártak jobban, mert később megtudhatták, hogy miért áll a busz a garázsban,

s hogy a fiúk a többi 99-es busz valamelyikén vannak. Erre újabb hajtóvadászat indult, de hosszú ideig eredmény nélkül, ami a versenyzők némileg feltámadt lelkesedését ismét letörte. Csupán egyetlen társaság járt sikerrel. A többiek bolyongtak az éjszakában, a 99-es buszok sofőrjei pedig ki tudja hová kívánták a járatukat többször is megszálló „ellenőröket". Több csapat kocsija végül is összefutott a 99-es végállomásán, ahol egyezségeket kötöttek, hogy felhagynak a reménytelennek tűnő kereséssel. Visszatértük után ezt közölték a játékvezetőkkel. Ők erre - hogy lerövidítsék a keresést - kiadták a feladatot, amit a buszon tudhattunk volna meg. Ez után azonban újabb - már korábbi években is előfordult - műhiba történt. Mivel a legtöbb csapat nem egy kocsival versenyez, a Tereferébe hetediknek beeső társaságnak már nem jutott boríték. / S balszerencsésükre a csapat másik két kocsija még utánuk érkezett.../

A hat szerencsésnek egyetlen akadály volt még, a '73-as évjáratú bor. Mivel az idő már igencsak előre haladt, a vendéglátóhelyek nagy része bezárt. Ilyen régi évjáratú nedűt pedig csak a meglehetősen drága és élénk helyeken tudtak szerezni azok, akik még mindig kitarottak. A csapatokat nem lett volna ildomos kb. 400 Ft-os borszámával terhelni, ezért azoknak, akik ilyen bort vittek, a rendezők kifizették a számlát.

Azért nagy nehezen happy end-del zárult a kalandokban most sem szűkülködő hajtsza. Csak egy kissé talán maratonira sikerült...

- Jutka -

Kiadja a BME és a Közlekedésmérnöki Kar KISZ szervezete

Felolós kiadó: Boros András

Készítették: Jutka, Zsolti, Jani, Zoli, Sanyi, Árpi

Felolós szerkesztő: Kelemen László

Rajz:

Foto: Árpi, Mitya

Főszerkesztő: Nauner Csaba